

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بجانبی

شماره ۹۴۱-۶

تاریخ ۲۶/۱۰/۶۳

اداره کل سرخانه شورای نگهبان
شماره ۲۶۵۵
تاریخ ۳۰/۱۰/۶۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۵۳۳۸ مورخ ۱۳۶۲/۱۰/۵ دولت در خصوص
دادرسی و کیفر نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که در جلسه
علنی روز پنجشنبه ۱۳۶۳/۱۰/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی
در عنوان و متن به تصویب رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم
قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست
ارسال میشود. / ض

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

۲۷
۱۰/۱۰/۶۳

تصالح

لایحه دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- رسیدگی به جرائم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی اعضاء نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران "ارتش، سپاه، ژاندارمری، شهربانی، پلیس قضائی، کمیته‌های انقلاب اسلامی و هر نیروی مسلح قانونی دیگر" بر طبق مواد این قانون در صلاحیت دادگاههای خاص نظامی است.

تبصره ۱- منظور از جرائم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی بزه‌ها نیست که اعضاء نیروهای مسلح در ارتباط با وظایف و مسئولیت‌های نظامی و انتظامی که طبق قانون و مقررات بعهدده آنان است مرتکب گردند مانند: قتل خطائی در حین آموزش و عملیات، جعل اسناد نظامی، فرار از خدمت، لغو دستور، ترک محل نگهداری.

تبصره ۲- جرائمی که در مقام ضابط دادگستری مرتکب شده باشند در محاکم عمومی رسیدگی میشود.

ماده ۲- دادگاههای نظامی به دادگاههای نظامی یک و دادگاههای نظامی دو تقسیم میشوند.

ماده ۳- رسیدگی به جرائمی که مجازات آنها به حسب قانون ۱۰ سال حبس یا بیشتر و یا اعدام است در صلاحیت دادگاه نظامی یک و رسیدگی به جرائمی که مجازات آنها کمتر است در صلاحیت دادگاه نظامی دو میباشد.

ماده ۴- دادگاه نظامی یک مرکب است از یک رئیس یا دادرس علی البدل و یک مشاور که حق رای با رئیس یا دادرس علی البدل دادگاه است.

تبصره- در دادگاه نظامی یک رئیس یا دادرس علی البدل اعم از اینکه نظامی باشد یا غیر نظامی مشاور از میان حقوقدانان نظامی تعیین میگردد و مکلف است قبل از اتخاذ تصمیم دادگاه پرونده را دقیقاً مطالعه و بررسی نموده نظرات خود را مستدلاً بصورت کتبی اعلام نماید.

ماده ۵- نظرات دادگاه نظامی یک که منتهی به کیفر اعدام یا ده سال زندان و بیشتر باشد اعم از اینکه متهم یا دادستان اعتراض کرده یا نکرده باشند با رعایت مقررات مواد ۲۸۷ و ۲۸۸ قانون اصلاح موادی از آئین دادرسی کیفری در دیوان عالی کشور مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

تبصره- هرگاه جرمی به اعتبار کیفر قانونی آن در صلاحیت دادگاه نظامی یک باشد و بعد از ختم دادرسی معلوم شود که کیفر آن کمتر از اعدام یا ده سال حبس است، دادگاه نظامی یک در مورد آن مبادرت به انشاء حکم خواهد نمود و این حکم قطعی است.

ماده ۶- دادگاه نظامی دو مرکب است از یک رئیس یا دادرس علی البدل و یک مشاور، در صورتیکه رئیس یا دادرس علی البدل از میان حقوقدانان نظامی تعیین گردد، انتخاب

اداره کل نیروهای مسلح
شماره ۲۶۵۵
تاریخ ۲۹/۳/۵۷

تصمیم

مشاور الزامی نیست در غیر این صورت الزاماً مشاوران میان حقوقدانان نظامی تعیین میشود .
حق رای بارتیس یا دادرسی علی البدل دادگاه است و رای صادره قطعی است .
تبصره ۱- مشاور مکلف است قبل از اتخاذ تصمیم دادگاه پرونده را دقیقاً مطالعه و
بررسی نمود و نظرات خود را مستدلاً بصورت کتبی اعلام نماید .

تبصره ۲- در نقاطی که دادگاه نظامی دو تشکیل نشده و یا تشکیل شده ولی پرونده‌ها پیش
متراکم است دادگاه نظامی یک میتواند بپرونده‌هایی که در صلاحیت دادگاه نظامی دوم باشد
نیوز رسیدگی نماید و رای صادره قطعی است ، تشخیص و ارجاع بعهدہ رئیس سازمان قضایی
نیروهای مسلح می باشد .

ماده ۷- متهم به ارتکاب چندین جرم از انواع مختلف جرائم خاص نظامی و انتظامی در
دادگاهی محاکمه میشود که صلاحیت رسیدگی به جرمی را دارد که مجازات آن اشد است .
ماده ۸- در کنار هر دادگاه نظامی ، یک دادسرا مرکب از یک دادستان و به تعداد کافی
بازپرس و دادیار و کارمند دفتری زیر نظر دادستان کل کشور وجود خواهد داشت اولویت در
تصدی سمت های قضایی در دادگاههای نظامی با حقوقدانان نظامی است .
تبصره - در هر جایی که دادگاه نظامی تشکیل شده شورایی عالی قضائی میتواند در صورت لزوم
شعبه و یا شعبی اضافه نماید .

ماده ۹- نیروهای نظامی و انتظامی بنا به پیشنهاد رئیس سازمان قضائی مکلف به انتقال
حقوقدانان نظامی و پرسنل مورد لزوم باین سازمان هستند .

ماده ۱۰- رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح که ریاست شعبه ۱ دادگاه نظامی یک مرکز
را نیز بعهدہ دارد بمنظور رعایت وحدت رویه حق نظارت و بازرسی بردادگاهها و دادسراهای
نظامی سراسر کشور را داشته و عنداللزوم میتواند یک یا دو معاون داشته باشد .

ماده ۱۱- اختیارات و وظایف دادستان و بازپرس و دادیار دادسراهای نظامی
با رعایت مقررات این قانون همان اختیارات و وظایفی است که در قانون آئین دادرسی
کیفری برای دادستان و بازپرس و دادیار دادرسی عمومی تعیین شده است و آئین رسیدگی
بترتیب مقرر در قانون مزبور خواهد بود .

ماده ۱۲- کلیه قوانینی که با این قانون مغایرت دارد ، ملغی است .
لایحه قانونی فوق مشتمل بر دو ماده و هفت تبصره در جلسه روز پنجشنبه بیست و
هفتم دیماه یک هزار و سیصد و شصت و سبب تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است .

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی